

Klub Przyrodników

ul. 1 Maja 22, 66-200-Świebodzin
Konto: BZ WBK SA o/Świebodzin nr 28 1090 1593 0000 0001 0243 0645
tel./fax 068 3828236, e-mail: kp@kp.org.pl, <http://www.kp.org.pl>

Świebodzin, 17 listopada 2015 r.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp

dotyczy: projekty zmian planów ochrony rezerwatów przyrody.
sprawę prowadzi: Paweł Pawlaczyk pawel.pawlaczyk@kp.org.pl

W związku z obwieszczonym projektem zmiany planu ochrony rezerwatu przyrody Jeziora Gołyńskie, przedstawiam następujące uwagi:

1. Nie mam uwag merytorycznych do zmiany polegającej na uchyleniu §6, ponieważ zmiana ta nie wpłynie w żaden sposób na sposoby ochrony rezerwatu. mam jednak do tej zmiany zastrzeżenia prawne.

Jednak, zgodnie z art 19 ust 6 ustawy o ochronie przyrody, plan ochrony rezerwatu może być zmieniony, jeżeli wynika to z potrzeb ochrony przyrody, co oznacza, że ustawodawca zastrzegł możliwość zmiany planu ochrony rezerwatu w okresie jego obowiązywania tylko do przypadków, w których zmiana taka wynika z potrzeb ochrony przyrody. Projektowane uchylenie §6 nie wynika z potrzeb ochrony przyrody.

Choć z punktu widzenia techniki prawodawczej §6 w planie ochrony jest rzeczywiście zbędny, to nie powoduje on nieważności ani potrzeby uchylenia planu ochrony. Zmiana, polegająca na jego usunięciu, nie jest więc konieczna, a ponieważ nie wynika ona z potrzeb ochrony przyrody – jest niezgodna z dyspozycją ustawy. Wniosek Ministra Środowiska o zmianę rozporządzenia nie jest więc słuszny i nie powinien być uwzględniany.

2. Plan ochrony z 27 marca 2014 r. powinien być, w związku z potrzebami ochrony przyrody, zmieniony w innym zakresie:
 - a) Jako przyrodnicze uwarunkowania realizacji celu ochrony należy wskazać występujące gatunki „rzadkich roślin torfowiskowych” i stan oraz trendy ich populacji;
 - b) Należy dodatkowo rozważyć, czy występujące w rezerwacie skupienia kłoci wiechowatej nie powinny być klasyfikowane jako płaty siedliska przyrodniczego 7210;
 - c) Potencjalnym zagrożeniem dla rezerwatu jest zmiana stosunków wodnych, obniżenie poziomu wody jezior i w konsekwencji pogorszenie warunków wodnych torfowisk. Na zagrożenie takie wskazano w § 2. ust 2 pkt 4

rozporządzenia oraz w załączniku 5. Konsekwentnie, zagrożenie powinno być wskazane w załączniku 1;

- d) W związku z istnieniem zagrożenia, jakim jest zmiana stosunków wodnych, poziom wody w jeziorach i poziom wody w torfowisku powinny być monitorowane w sposób zapewniający szybkie uzyskanie sygnału ostrzegawczego, gdyby poziomy te zmieniały się w sposób niekorzystny. Nie jest do tego odpowiednia metoda Państwowego Monitoringu Przyrodniczego stanu siedliska 7140, polegająca na subiektywnej eksperckiej ocenie uwodnienia w chwili jednorazowej obserwacji dokonywanej co 5-6 lat. Konieczne jest monitorowanie zarówno poziomu wody w jeziorach, jak i w torfowisku, w sposób ciągły – optymalnie przez zamontowanie automatycznych rejestratorów rejestrujących poziom wody codziennie (koszt takiego monitoringu w 5 punktach w okresie 10 lat szacujemy ok. 30 tys. zł.), ewentualnie przez zagwarantowanie regularnych odczytów poziomu wody z lat wodowskazowych i piezometrów przez obserwatora;
- e) Jako cel ochrony dla siedliska 7140 wskazano „*poprawa stanu siedliska przyrodniczego 7140 dla zachowania optymalnego uwodnienia ekosystemu*”, co jest niezrozumiałe, zwłaszcza w świetle braku działań, które poprawiałyby uwodnienie. Albo jako cel ochrony dla torfowiska należy wskazać utrzymanie uwilgotnienia (i wówczas jedynym planowanym obecnie działaniem może być monitoring tego uwilgotnienia, z zastrzeżeniami przedstawionymi wyżej), albo też – jeżeli za cel stawia się rzeczywiście poprawę uwodnienia – należy zaplanować środki ochronne, które do takiej poprawy mogłyby prowadzić.

3. Od wielu lat, z uwagi na konieczność poprawy integralności ochrony obiektu, postulowane jest powiększenie rezerwatu o oba jez. Gołyńskie, które – wbrew nazwie rezerwatu – nie znajdują się w jego granicach. Wskazywała na to jednoznacznie również wykonana przez nas dokumentacja planu ochrony. Skuteczność formalnej ochrony skrawków torfowisk leżących na obrzeżu zbiorników wodnych, w sytuacji kiedy same zbiorniki nie są chronione, budzi wątpliwość.

Także w przygotowanej w roku 2013 dokumentacji planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000 Jez. Pszczewskie i Dolina Obry wskazano na unikatowy charakter całego, składającego się z 4 jezior ciągu jezior Gołyńskich, będących dobrze zachowanymi, a narażonymi na przekształcenia jeziorami ramienicowymi. W dokumentacji tej zaproponowano utworzenie rezerwatu w konkretnych, wskazanych w tabeli działań granicach. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska jest w posiadaniu danych jednoznacznie wskazujących na walory oraz zagrożenia ramienicowych Jezior Gołyńskich.

W przypadku tego rezerwatu sugerowalibyśmy więc najpierw pilne powiększenie rezerwatu, a następnie ustanowienie planu ochrony już dla powiększonego rezerwatu, zamiast działań pozornych – jak obecnie zaproponowana przez RDOS zmiana.

z poważaniem